

T. Nemzeti Múzeum

Budapest.

Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 184.

Felolvasó szerkesztő
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

A rendőrség letöri az árdragítást.

A lehetetlen és indokolatlan magas árak elleni viaskodásban megtörtént az első üdvös lépés. A rendőrség tette meg ezt a kezdeményező lépést és mi a legnagyobb örömmel üdvözljük a rendőrkapitányság jogos és ezek ajkán már régóta óhajtott lépését.

Emlékezzünk, ha békében a kenyér ára egy krajcárral emelkedett, kicsoda sopánkodást vitt véghez mindenki: napokon keresztül újságokban, tanácsulése, ankéteken egyébről sem esett szó, minthogy a drágaság elviselhetetlen, mert a kenyér ára két fillérrel emelkedett. Valósággal forrongó volt a hangulat, olyan pánikot idézett elő a legfontosabb közszükségleti cikk árában beállott két filléres áremelkedés.

Ma tobzódik a drágaság és szédületes vitustáncot járnak az árak és ma vagy olyan nagy az emberek nemtörődömsége, vagy annyira hozzászórtak a mindennapi árdragításhoz, vagy mert mindnyájan ezt üzzük, benne vagyunk a rendszerben és csak egyik láncszeme vagyunk a kánkant járó drágasági folyamatnak, hogy ma nem boitránkozunk meg a kisebb-nagyobb árdragításokon csak va ami szédült nagy disznóságnak kell közbejönnie, hogy fe horkanjunk, fe szisszenjünk, mint akinek zsebe,evenére tapintottak.

A Független Magyarország az a sajtóorgánium volt, amely mindig be e mert tekinteni az árdragítások darázsészkebe és sűrűn közzölt piaci riportjaival zámulatott arra a kapzsiságon alapuló árdragításra, amit a piacon lehetett észlelni, amikor terne ök és kofák nyereszkesedési vágya orgiákat ült, amikor egy liter tejen mindjárt egy pár papucsot akart megkeresni a viszontelárusító, mikor a termelő felállította a csizma és tojás relációján alapuló paritást, amikor az emberek nem tudták, hogy mit kérjenek árjukért,

amikor azt hitték, hogy a tyúk szorgalmasabban tojik, ha 2500 koronás tojásárakkal ösztönzik erre, holott a tojás előállítás ára

semmivel sem drágult, amikor a földnek és fának gyümölcsével mértéktelen és elfajzott árdragítást üztek.

A rendőrség beleszól a piaci árakba.

Razzia a huspiacon. — A husárok aránylagos leszállítására hívta fel a rendőrkapitányság a mészárosokat, henteseket és vágókat.

A szombati hetipiacon történt, hogy dr Hechtl József rendőrtanácsos a szabadságon levő Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos helyettese végigjárta a huspiacon s azt tapasztalta, hogy a piacon minden hentes 28.000 koronát kér egy kg. disznóhúsiért. Dr Hechtl rendőrtanácsos tudva az élosulybani sertésárakat, rögtön megállapította, hogy a piaci és fizeti husárak nincsenek arányban az élő jószág árával s megállapíthatólag 100%-os haszonra dolgoznak a husiparosok.

Amikor a sertés élosulybani ára 20.000 korona volt, akkor a kimért hus ára 28—32.000 korona közt ingadozott minőség szerint, most azonban, hogy leszállott az élő kövérsertés ára 10—12—14 ezer koronára, a kimért hus ára nem esett le, mert a szombati hetipiacon még minig 28.000 koronáért mérték ki a hentesek a hus kg-ját, amiből tisztán megállapítható az árdragítás és a 100%-os haszonra való törekvés.

Dr Hechtl József rendőrtanácsos tegnap, hétfőn behívatta magához az összes henteseket, mészárosokat, vágókat és szurókat, akik közül mintegy huszan jel-netek meg a meghívásra dr Hechtl rendőrtanácsos hivatali helyiségében. A rendőrtanácsos közölte velük észleleteit s figyelmeztette a husiparosokat a vétel és eladási közti óriási ürre s egyuttal tudtakra adta, hogy a mostani hus árakat indokolatlanul túl magasnak tartja, az árak leszállítására szólította fel őket, nehogy a rendőrség, amelynek hatáskörébe tartozik minden rendészeti ügynek hivatalból való ellenőrzése és feljelentése, — árdragítási el-

járását legyen kénytelen ellentük folyamatba tételni a bíróságnál. A rendőrség szombatig adott határidőt a husiparosoknak, hogy állapodjanak meg egy jelentősen alacsonyabb egységes árban, amely ellen a közönség sem fog zúgolódni, mert az méltányos lesz és arányban fog állani a sertések élosulybani beszerzésével.

A kimért sertés husárok leszállítása már csak azért is fontos volna, mert a sertés husárok leszállítása okvetlenül maga után vonná a többi husárok leesését is, de egyébként valószínűleg még olyan kihatása is érezhetővé válnék, hogy minden más közszükségleti cikknek az ára is alkalmazkodnék a husárok csökkenéséhez és egy általános olcsóbbodási folyamat állna be.

A rendőrhatalóság ezen szimpatikus intervenciójának rövidesen meg lesz a várt eredménye, hogy a husárok le fognak szállni, mert egyes hentesek és mészárosok már is leszállították első intrá-dára 4000 koronával a husárakat, vagyis most 24.000 koronáért mérik ki a húst; a rendőrhatalóság azonban nincsen megelégedve a redukeió ezen mértékével, mert azt akarja, hogy a sertés-hus ára meg ne haladja a 20, maximum a 21—22.000 et. Meg kell itt jegyeznünk, hogy a hus békebeli árának ma Baján 14.000 korona felel meg, az adók felemelésével és a kezelési költségek emelkedésével legfeljebb 15—16.000 korona, tehát még a 20.000 koronás ár is indokolatlanul magas.

Tudott dolog, hogy a piacon mindig a sertés és borjúhús a legdrágább, míg a birka és mar-

hahus, amely a szegény népréteg husa, békében is mindig jóval olcsóbb volt. A marha és birka-hus ára is még mindig tulmagas Baján és nincsen arányban a munkásság kereseti viszonyaival. Talán a birkahus még az, ami a csekély keresetű tömegek számára is hozzáférhető 12—14.000 koronás árával, ha azonban még alább esnek a husárok, akkor a birka-hus árának is le kell esnie 8—10.000 koronára.

Megjegyezzük, hogy a külvárosban a hus mindig olcsóbb, mint a város centrumában lévő üzletekben, Bajaszentivánon pedig nem is olyan régen 8000 koronájával mérték ki a marha hus kg-ját hosszú időn át.

A szombati piacon a következő husárakat találtuk:

Sertés-hus 28, borjúhús 28, marhahús 22—24 és birkahús 12—14.000 korona. A zsir kg-ja 30.000, a füstölt szalonna szintén 30.000. Ezek az árak is tulhajtottak és hatósági beavatkozás után sikoltanak, mert épp a vasárnapi lapok közlik, hogy Budapesten a zsir kg-ja 26.000 korona, ugyanennyi a szalonna, egyébként a tökehus és mindenfajta-hus 2—3.000 koronával esett. Vagyis a fővárosban, ahová sulyos ügynöki, fuvar és hajó vagy vesuti szállítási költséggel, majd ismét kocsi fuvar kiadással liferáják fel vidékről, sokszor Bajáról is a zsirt, szalonnát, hájat stb. — 14 százalékkal olcsóbb a zsir és a fehér áru, mint Baján.

Szombattól kezdve a rendőrség árdragítás vétsége miatt fel fogja jelenteni a bíróságnál mindazon husiparosokat, akik a maguk, a husiparosok által kontemplált árnál drágábban árúsítják a húst.

Eddig mindig avval az érveléssel tértek ki a husiparosok a husárának leszállítása elől, hogy azt mondották, a hus a legolcsóbb élelmicikk. Most azonban, amikor hivatalosan is rájuk bizonyították, hogy a hus drága és nem áll arányban az élosulybani beszerzési árával, nem tudtak mást csinálni, minthogy az elégedetlenkedés

Olcsó hét!

Egyes párok kiárusítása minden áron!
Nézze meg kirakatainkat!
Mindenki talál számot!

Olcsó hét!

Hó és sárcipők legolcsóbb forrása
Kattarinka József és Fia cipőáruháza, Baja.

Telefon: 206.

Egységárak: Fekete női fél takk kaplival 210.000 korona.
Fekete férfi füzös — — — 250.000 korona,

Telefon: 206.

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz
(Központival szemben.) Tel. 272.

<p>OPTIKA</p> <p>sze művegek, csipetlők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek</p>	<p>FENYKÉPÉSZETI</p> <p>cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképezőknek külön nagybani osztály. Gyári árakból nagy arányú kedvezmény.</p>	<p>SPORTSZEREK</p> <p>footballok, football cipők, vivőfelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. A világhírű Liga-Scrum készítmények délmagyarországi egyedárusítása.</p>	<p>RÁDIO KÉSZÜLEKEK</p> <p>s alkatrészek, villamosági anyagok, erős és gyengeáramú szerelések legolcsóbb napi áron.</p>
---	--	--	--

Betegápolási cikkek, gummiáruk, kötszerek „Tetra” Hygienikus babakelengyék nagy választékban. Szabadalmazott „Compress” haskötők mérték után készülnek.

eliminálása és a bírósági eljárások elkerülése végett leszállították a husárat.

A rendőrség beavatkozása egyelőre csak a husárcsapatot érinti meg. A rendőrségnek azonban az a terve, hogy ezután beleszól a piaci árak alakulásába ott, ahol mesterséges árdrágítást észlel és árdrágítási vétség címén jelenteni az üzora árakon árusító termelőket és kereskedőket. Ahol azonban a kereslet és kínálat közgazdasági törvénye normális árat hozott létre, ott nem avatkozik be a rendőrség.

Bokor Judith.

Néhány előkelő bajai kereskedő kirakatában pár napja egy gyönyörű nő arcképe látható: Bokor Judith, a legkiválóbb magyar gordonkaművész képe, akinek hangversenye nov. 7-én lesz a Nemzetiben.

A nagy közönséget mindig érdeklik a nagy művészek és művésznők életkörülményei. Elmondom tehát, hogy az ünnepeit művész már 9 éves korában kezdett csellózni tanulni a budapesti zeneakadémián, ahol rendkívüli tehetsége csakhamar magára irányította a világhírű Popper Dávid gordonkaművész és tanár figyelmét, aki szeretettel vette kezébe további kiképzését és mint legjobb tanítványait dicsérte. Tanári és művészi oklevelének megszerzése után Berlinben Becker tanárnál folytatta tanulmányait. 1919-ben megkezdte európai hangversenykörútját és mindenütt a közönség és sajtó lelkesen ünnepelte. Járt Németország, Hollandia, Belgium, Anglia, Dánia, Svájc, Ausztria, Románia, Norvégia, Csehszlovákia, Olasz-, Francia-, Spanyol- és Finnország nagyobb városaiban, mindenütt dicsőséget szerezve a magyar géniuszoknak. Nem kisebb nevek, mint Nikisch Arthur, Furtwangler Fritz Buseh, Ferdinand Löwe, Gabriel Pierné, E. Lindner, Robert Kajanus stb. vezényelték hatalmas filmharmonikus zenekaraik élén hangversenyeit, amelyek zenei ünnepszámba mentek. Összes bírálati szintén egyhangzóan variálják: „Tökéletes technika, csodaszép kantiléma, mély lélek és forró szív, tiszta stílusérzék és

nemes felfogás a legkiválóbbak közé emelik.”

Budapesti nagyszerű hangversenyei után most a vidék nagyobb városait látogatja. Nyiregyháza, Szeged, utána Baja. Itt már régi ismerős, hiszen 2 éve ünnepelték játékát és ő is szívesen jön Bajára, mert itt értékelni

tudják művészetét. Gyönyörű válogatott műsora mintegy záloga a szombati művészet forró sikerének és erős a reményünk, hogy a művész és a közönség közti kapcsolat még bensőbbé válik és a közönség egy feledhetetlen est szép emlékeivel gazdagodik.

LEGJOBB **LICHTMAN**

BALLY **CIPŐKET**

legolcsóbban árusítja Baján

Fischer Pál divatüzlete.

Sár-, hó- és házcipők
nagy választékban

Nézzé meg kirakatainkat!

T. b. c statisztikát készítenek a bajai diákokról.

Ujból megvizsgálja az összes iskolák növendékeit négy orvos.

A tüdővész, a poros Alföld ezen legspeciálisabb betegsége évről-évre szedi a maga ezer és ezer áldozatát. Az orvosok legfontosabb közegettségi feladatát képezi az, hogy a modern védekezés minden módját igénybe vegyék ezen borzalmas betegség leküzdésére és hogy preventív intézkedésekkel már csirájában fojtsák el a betegséget.

A városi tisztviselői hivatal, hogy tiszta képet alkothasson magának a bajai iskolák növendékeinek egészségügyi viszonyairól, elhatározta, hogy meg fogja vizsgálni még egyszer az összes iskolák növendékeit, hogy tájékozódást szerezzen magának a gyermekek állapotáról. Ennek az iskolai egészségügyi razzának tulajdonképpen csak elméleti értéke lesz most, mert statisztikai adatgyűjtés lesz a célja.

A vizsgálatokat az egyes iskolákban dr. Burtik Andor tisztviselő orvos és dr. Grauaug Ármin belgyógyász, a tüdőbeteg gondozó

intézet orvosa, a leányiskolákban pedig dr. Versényiné dr. Csör Andrea hatósági orvos, azonkívül dr. Grauaug Árminné végzik.

Dr. Burtik Andor tisztviselő orvos ezeket mondotta tudósítónak ezen új vizsgálatról:

— Ennek a mostani egészségügyi vizsgálatnak valami nagy gyakorlati értéke nem lesz, mi az egész vizsgálatot újabb statisztikai adatok szerzése és azok feldolgozása, valamint az előző évi adatokkal való összehasonlítás céljából rendezzük. Minden évben csinálunk ilyen statisztikai adatgyűjtés végett egészségügyi razzát, amikor mindenféle betegség szempontjából megvizsgáljuk a gyermekeket, a főszűrt azonban a tüdővészre helyezük, mert a tuberkulózis elleni küzdelem köti le ma az orvosok munkájának legnagyobb részét. A tüdővész mellett azután a többi betegségek előfordulásáról is készítenek statisztikai kimutatást.

A temető ünnepe.

A révkapitányság megkoszoruzta egy horvát és két angol tengerész sírját.

Az elmúlt évek mindenszenti ünnepének és halottak napjának forgalmát is messze felülmúló emberáradatban, mint végtelen hosszú hangyasor, vonult ki Baja lakossága a temetőkre.

Mert ez a két nap, ami elmúlt, az emlékezés, a bánat: a halottak napja. Talán úgy is definiálhatnánk, hogy ez a két nap a temető ünnepe.

Minden fekete ruhás férfiak, vagy asszonynek koszoru, virág volt a kezében, mindenki sietett a temetőbe, mert ma nincs olyan ember, akinek ne lenne gyásza és virágot vitt elhunyt hozzátartozója síjára. Oly tömegű virágot, csokrot, koszorút vittek ki a sírokra, hogy a temetőhöz vezető utakon messze kigyózó embercsoportok távolról egy hirtelenében nőtt bizarr virágoskert képét mutatták.

A temetőben a legtöbben gyülekeztek s így a legnagyobb volt a forgalom a hősi halottak negyedében. A főgimnázium tanuló ifjúsága igazán megható kegyelettel áldozott a világháboruban hősi halált halt volt bajai cisztercita növendékeknek, köztük Csermák Gyula ezredesnek, az uzsoki hősnak a sírjánál is gyász-dalt énekeltek.

A bajai folyamőrök testületileg vonultak ki és a temetőben megkoszorúzták Kovács János folyamőr sírját, azonkívül három idegen nacióbeli tengerész sírját, akik a megszállás alatt haltak meg Baján: ezek Franjő Cuk horvát tengerész és két angol tengerész.

A temetők kivilágítását Baja város az idén sem korlátozta. A temérek mécses és gyertya az ősz utójai alkonyati órákban, de még az éjszakába belenyúlóan is úgy megvilágította a temető gyászos sötétségét, hogy az világosabb volt, mint bármelyik bajai ucca. Ma már szürke egyhangúság borul a temetőkre: az emberek mindennapi munkájuk után loslatnak és elfeledték, hogy tegnap volt a temető ünnepe...

**! A képkiállítást meghosszabbítottam a Nemzetiben!
a közönség nagy érdeklődésére.**

Ma érkezett százhusz darab kiváló művészek kepei. —: Dudits Andor, Iványi Grünwald, Pentelei Molnár.

Stellner **Eddig csak fantázia volt,** **Stellner**
 de most már valóság. Női fél lakk kapniscipők kiváló jó minőség 210.000 korona.
 Külföldi egész magasszárú legfinomabb kivitelben 230.000,
 női egyes párok 150-től, férfi cipők 200.000 koronától csak
Stellnernél, Baja, Vörösmarthy u. 1. sz. (Grauug ház.)

Zádor
Bazár Baja,
Bácska legnagyobb
áruháza!

Kötött szövött áru osztály.
 dúz választék divatos kabát és mellényekben. Flor és gyapjú női és férfi harisnyák, gyermek osztály külön.

Uri divat osztály.
 Színes ing 2 gal-lérral 93 000
 Selyem elejű ing 2 gal. 120 000
 Selyem st. 48 000
 Selyem nyak-kendő 30 000
 Pécsi bőrkeztvű 105 000

Bőráruosztály.
 Lak ridikül diva-tos 110 000
 Reform lakvászón ka-zettá div. 45 000
 Bő-öndök, uti-készletek. Férfi tárcák. Utazó ko-sarak. Valódi Vulkánfibre táskák

Férfi és női esőernyők gyermek ernyők

Zádor Bazár
Bácska legnagyobb
áruháza

Gyermek kocsik osztály.
 Sport kocsik
 Ernyős kocsik
 Kosár kocsik
 Baba kocsik

Játék osztály.
 Állandó kiállítás a legszebb játékokból.

Ajándék tárgyak osztálya.
 A legalkalmasabb ajándékok lakoda-lom, születés és névnapra.

Üveg és por-cellán osztály.
 Étkészletek
 Üvegtálcák
 Lámpák
 Teás kávészé-letek.

Accéláru osztály.
 Evőeszközök
 Zsebkések, ollók
 Berndorfi alpacka áruk.

Leszállított árak.
Köztisztviselőknek
5% engedmény.

Tüzifa

ugy **lágý-**, mint **keményfa**
 a legolcsóbb napi áron rendelhető
Katanics Antalnál
 Erzsébet királyné ucca 96.

Telefon 91.

Telefon 91.

HIREK.

Tomcsányi Sándor

Baja város társadalmának egy köztisztviselőjében álló, puritán jellemű tagját kísérték ma délelőtti kilenc órakor örök nyugvó helyére. Tomcsányi Sándor, a bajai ügyvédi kar becsült és szeretett nevezte a városi tanács elnöke, a város közügyeiért szolgált. Utóbb visszavonult a közszerepléstől. Ma reggel kilenc órakor volt Tomcsányi Sándor végtisztviselősége a város társadalmának óriási, meleg és őszinte részvétele mellett.

Zichy érsek szerdán visszatér Pécsre. Zichy Gyula gróf kalocsai érsek szerdán az ugyancsak Kalocsán időző Mosonyi Dénes dr. püspöki helynök kíséretében huzamosabb tartózkodásra Pécsre utazik.

Házasság. Goitein Ella és dr. Fischer Ferenc bajai ügyvéd ma, kedden Kiskunfélegyházán házasságot kötöttek.

Ottó születése napja. November hó 8-án van Ottó királynak a születése napja. Ezt a napot szerte Csonka-Magyarországon minden városban megünnepelik. Az ünnepséget Baján is megtartják, amennyiben november hó 9-én reggel 8 órakor a Károly király emlék hölgybizottsága a Ferencrendiek templomában ünnepies szent misét tart.

Hivatalban a rendőrség vezetője. Trenka Kálmán rendőrfőtanácsos hűfőn szabadságaról visszatért és átvette hivatala vezetését helyettesítői, dr. Hechtl József rendőrtanácsostól.

Hazaérkezett az alispán. Dr. Szabovityevics Dusan alispán, aki a vármegye hivatalos ügyeinek elintézésére végezt szombaton délután Budapestre utazott, hétfőn éjjel visszatért Bajára.

Kész női ruhák
 szövetből . . . 400
 rips szövetből . . . 650
 selyemből . . . 500

Köpeny
 bétele . . . 800
 végig bétele . . . 1 000
 2 szőrmegál . . . 1 500

Leányköpeny 400
Bluzok 150
Aljak 250
Női ing 45
 combinege . . . 130
 hálóing . . . 130

Eredeti párisi és bécsi modellek.
Löwenstein Frigyes
Baja,
Tóth Kálmán-tér.
Mozinál.

Avasi puder
 megvédi az arcbőrt a szélkifuvástól és gyönyörű matt arcbőrt ad. **Összeállítás tekintetében egyenrangú a legkiválóbb francia puderekkel, míg ára jóval olcsóbb. Egy doboz 15.000 korona. Minden színben kapható az A P O L L Ó-illatszertárban (Uránia-mozgó mellett)**

MOZI.

Nov. 3., kedden d. u. 6, fél 9 ó.
 Az idei évad legfinomnyesebb filmalkotása. A budapesti Corvinszínház 3 hélig zsufolt nézőtér előtt játszotta.

Farkasok csodája.
 (Mirákulum) legenda 8 fejezetben.
 Írta: HENRI DUPUY.
 Főszereplők: ROMUALD JOUBÉ,
 IVONE SEGRE.

Rendkívül érdekes témájú film ez, melynek háttérében XI Lajos francia király és Károly Burgundi herceg vetélkedése a francia trónért, van megrögzítve. Ezt azonban csak a téma színezésért csinálták, fő cselekménye Fouquet Johanna és Co toreaux szerelmének története és egy isteni csoda, amely farkasokat küld Johanna megmentésére. E film felülmúl minden képzeletet, elbűvölő rendezés és játék szempontjából.

Ezt megelőzi:
Romeo a strandon.
 Burleszk 2 felvonásban.

Fox híradó. Aktualitások.

Letartóztatott kormányzóért. Zimmermann Junk Janos bajai lakost király és kormányzóért a bajai államrendőrkapitányság bünyügyi osztálya letartóztatta. Zimmermann Junk Jánost a rendőrség átadta a bajai kir. ügyészségnek, amely azután szombaton a pécsi ügyészség fogházába szállította, mivel király- és kormányzóértési perket csak a táblai székhelyen működő törvényszék tárgyalhat le. Zimmermann szombaton már ki is hallgatta Peitler Imre törvényszéki tanácselnök vizsgálóbíró és utána eirendelte a vizsgálati fog-ságot Zimmermann ellen.

Elvették az egyik nyilvános ház engedélyét. A bajai államrendőrkapitányság különböző személyes szabálytalanságok miatt Vignétől a nyilvános ház nyitási és tartási engedélyét visszavonta. Vigné felebbezése folytán az ügy a II. od foku hatóság, Issekutz Aurél székesfehérvári kerületi főkapitány elé került a főkapitány az engedélymegvonást helyben hagyta.

